

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani
na dom dostavljen: K 24— celo leto naprej K 22—
pol leta 12— pol leta 11—
četrt leta 6— četrt leta 5-50
na mesec 2— na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkušnja vseh dan sveder izvenredni nedelje in praznika.
Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 16 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.
Posredovanje številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odziva.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 68.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:
za Avstro-Ogrsko: K 25— celo leto skupaj naprej K 25—
pol leta 13— pol leta 6-50
na mesec 2-30 za Nemčijo: K 30— celo leto naprej K 30—
za Ameriko in vse druge dežele: K 35— celo leto naprej K 35—

Vplačanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravištvu (spodaj, dvorličje levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Svetovna vojna.

Velikanska bitka v Galiciji se uspešno nadaljuje. — Vplenjeni ruski topovi na Dunaju in v Budimpešti. — Vpoklicanje novih črnovojnikov. Francoska križarska flotila ni mogla vjeti dveh junaških naših torpedovk. — Anglija zbira novo armado. — Četrta milijona vojnih vjetnikov v Nemčiji. — Japonci bombardirajo Tsingtau.

NAŠ POLOŽAJ JE DOBER.

Budapešta, 12. septembra. Oficijozno se poroča: V klubu vladne stranke je izjavil sredi ogrski deželnoobrambni minister general baron Hazai: »Mi stojimo trdno, povsodi dobro, vse naše pozicije so dobre.« Ministrovka izjava je bila sprejeta z velikim odobravanjem.

VPOKLICANJE LETNIKOV 1892, 1893 in 1894 POD OROŽJE.

Dunaj, 12. septembra. Uradno. (Kor. urad.) Za slučajna vsled vojnih operacij vsekakor armadi potrebna dopolnila je za najbližjo bodočnost v obilni meri preskrbljeno. Vendar je dolžnost vojne uprave, ukreniti vse potrebno tudi za nadaljna, v toku dogodkov, eventualno preko te mere potrebna dopolnila. Radi tega se bodo oni, ki so rojeni leta 1894. in oni, ki so rojeni v letu 1892. ter 1893., poslednji v toliko, v kolikor je bilo pri letošnjem (1914.) naboru o njih izrečeno, da jih je odstaviti za prihodnji nabor, in ki torej niso bili niti asen-trani, niti proglašeni za nesposobne, v kratkem morali podvreči asenciji glede svoje črnovojniške sposobnosti. Oni, ki bodo spoznani za sposobne, bodo na podlagi črnovojniškega zakona skoraj poklicani pod orožje.

BRAVUROZNA POIZVEDOVALNA VOZNJJA NAŠIH DVEH TORPEDOVK.

Rim, 11. septembra. Listi poročajo: Dve avstrijski torpedovki ste podvezeli poizvedovalno voznjo, da doženete, kje se pravzaprav nahaja francosko-angliško brodovje. Nale-teli ste na sovražno križarsko flotilo, ki je pričela obstreljevati. Torpedovki ste se z nenavadno brzino in spretnostjo umaknili. Francozi so poslali za njima štiri najhitrejšje križarke, ki pa so se skoraj vrnile. Avstrijske torpedovke so očividno brez vsake poškodbe dosegle domače pristanišče. Grom francoskih in angleških topov, ki so streljali na avstrijske ladje, je bilo slišati do Jakina.

VPLENjeni RUSKI TOPOVI V BUDIMPEŠT.

Budimpešta, 12. septembra. (Kor. resp. urad.) Danes popoldne je do-slopet 16 vplenjenih topov s severnega bojišča. Postavili so jih pred parlament. Kljub hudemu nalivu je topove spremljala velika množica.

Nekaterim topovom se poznajo sledovi boja, zlasti naših granat in strojnih pušk. Topovom so naši vzeli zaklopne dele. Pripeljali so topove pod poveljništvom nekega artilerij-skega stotnika. Kljub nalivu se je zbrala pred parlamentom velika množica.

Dunajčani pred ruskimi topovi.

Z Dunaja se nam poroča: Vče-raj so postavili v parku pred arzena-lom nekaj uplenjenih ruskih topov. Velika množica Dunajčanov se gne-te okoli interesantnih trofej, ki dela-jo vtis, da so v bojih prav malo trpe-le. Vojaki artiljeristi razlagajo uka-željnim radovednežem funkcijonira-nje topov, ki so najmodernejšega si-stema, izdelani v znameniti francoski orožarni Schneider v Creuzot. Zaklopnice so seveda odstranjene. Nekateri topovi so bil še nabasani in še le na Dunaju so vzeli iz njih na-boje. V ostalem so topovi popolnoma porabni in ako bi bilo treba, bi se jih dalo takoj zopet spraviti na bojišče in grmeli bi proti svojim lastnim bivšim gospodom.

HAVARIRAN ANGLEŠKI TORPEDNI RUŠILEC.

»Südslavische Korrespondenz« poroča iz Aten: Neki havariran an-gleški torpedni rušilec je priplul v pristanišče v Brindiziju.

USPEŠNA NEMŠKA OFENZIVA PROTI VISLI.

Belin, 11. septembra. Vojški strokovnjak »Berl. Tagbl.« major Moraht piše: Smatrati je, da so se zadnji boji, o katerih je poročal vratislavski namestnik vrhovnega po-veljnika, vršili v prostoru pred ru-sko trdnjavo Ivangorod. Nemška ar-mada je pričela s široko zasnovano ofenzivo od šlezijske in poznanske meje sem. Močni oddelki, ki so 29. avgusta vzeli Rodom, se nahajajo pred Ivangorodom, čete, ki gredo čez Lodž in Petrokov ter se s svojimi le-vim krilom dotikajo varšavskega utrjenega položaja se bližajo Visli. Računati je, da podvzame nemška armada prav ostri in brezobzirni ofenzivni sunek proti Visli, ter da se na ta način zveže z avstrijskim le-vim krilom, kar bi tudi na situacijo na ostalih ruskih bojiščih čim najod-ločilneje vplivalo.

Ko so prišli Francozi v Mühlhausen. Mühlhausen, 12. septembra. (Kor. resp. urad.) Ko so vkorakali sredi avgusta Francozi v Mühlhausen, se je zdelo nekaterim ljudem primerno, da so pripočeli Francozom celo vr-sto uradnikov v aretacijo, tako, da je izrazil nad temi denuncijacijami celo francoski specialni komisar svoje ogorčenje. Eden teh denuncijantov, vsled čegar sumničenj so Francozi odpeljali 3 paznike, delavec Wohl iz Dornbacha, je bil pred par dnevi od vojnega sodišča obsojen na tri leta ječe.

VOJNI VJETNIKI V NEMČIJI.

Berolin, 12. septembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Glasom poročil generalnega štaba se je na-hajalo do 11. septembra v Nemčiji 220.000 vojnih vjetnikov. Od teh je francoskih vojnih vjetnikov 1680 častnikov in 86.000 mož, ruskih 1830 častnikov in 91.400 mož, belgijskih 440 častnikov in 30.200 mož in an-gleških 160 častnikov in 7350 mož. Med častniki sta 2 francoska gene-rala, med ruskimi vjetniki 2 povelju-joča generala in 13 drugih generalov, med belgijski poveljniki Lütticha.

Berolin, 12. septembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: V po-ročilu o številu vjetnikov, ki je bilo izdano opoldne, ni vseh 40.000 Francozov, ki so bili po večini vjeti v Maubeuge, in velik del onih Rusov, ki so bili vjeti na Vzhodnjem Pru-skem v bitki pri Tannenbergu.

Vjeti francoski generalštabni častniki.

»N. Wr. Journal« poroča iz Strassburga, da se je nahajalo v ne-kem transportu francoskih vjetnikov, ki je šel dne 10. t. m. skozi Saarge-münd, 18 vjetih francoskih general-štabnih častnikov.

Mesto Radom v nemških rokah.

Krakov, 11. septembra. Zanes-ljiva poljska poročila zatrjujejo, da so Nemci že 29. avgusta zasedli me-sto Radom in sicer po ljutem boju. Med ruskimi četami je nastala taka panika, da je ruska pehota streljala na rusko kavalerijo. Nemški general je dal takoj po zasedenju mesta iz-pustiti vse one Poljake, ki so bili kot politični zločinci internirani. Med njimi se nahaja tudi voditelj social-nih demokratov v radomskem okra-ju Zdislav Szenek, ki je bil nedavno obsojen na 25 let težke ječe.

Ustreljen nemški stotnik.

Berolin, 12. septembra. (Kor. urad.) Pred par dnevi so poročali iz Ostenda, da je bil tam neki nemški državljani ustreljen. Kakor izvemo iz zanesljivega vira, gre za uglednega nemškega stotnika, ki je bil začetku vojne tam navzoč v svojih zadevah, ni pa nikakor spijoniral.

Velikanske izgube Belgijcev v boju za Namur.

Iz Berlina prihaja vest, da so Nemci pri vzhodu v Namur konstatirali, da se je bojevalo v trdnjavi po-leg francoske posadke tudi 26.000 Belgijcev. Po poročilih vjetih belgijskih častnikov so izgubili Belgijci ka-kih 14.000 mož.

Predrzno iznajdba.

Berolin, 12. septembra. (Kor. urad.) »Norddeutsche allgemeine

Zeitung« poroča: V Haagu izhajajoči list »Het Vaterland« prinaša iz Pa-riza poročilo, glasom katerega se je izrazil baron Schön napram enemu najbolj znanih francoskih pisateljev, da pomenja sedanja vojna za Nem-čijo samomor. Veleposlanik, katere-mu je bilo poročilo holandskega lista predloženo, je označil navedbe kot predrzno iznajdbo.

K junaški smrti poslanca Franka.

Berolin, 12. septembra. (Kor. ur.) Predsednik državnega zbora Kämpf je pismeno izrazil socialnodemokra-tični frakciji državnega zbora svoje sočutje ob težki izgubi vsled junaške smrti poslanca Franka. Namestnik državnega kancelarja dr. Delbrück je pisal predsedniku državnega zbora pismo, v katerem pravi: V boju za obrambo Nemčije je padel kot prvi član državnega zbora poslanec Lud-vik Frank na polju časti ter tako do-vršil svojo nalogo, ki jo je dokazal s prostovoljnim vstopom v armado.

Na morju.

Mala nemška križarka »Dres-den« je na obrežju Brazilije potopila angleški parnik »Holmwood«, ki je bil otovorjen s premogom. — Neka druga nemška križarka je baje pre-trgala kabel med angleško Kolumbi-jo in Faming - otoki. — Ruski parnik »Ekspress« je baje med Nikolajevom in Odeso zadel ob mino in se potopil. Utonilo je kakih sto potnikov.

ANGLIJA ZBIRA NOVO ARMADO. VOJNI VJETNIKI V NEMČIJI.

Dunaj, 12. septembra. Listi po-ročajo preko Rotterdam: Angleški parlament je odobril novo vojaško predlogo, ki pooblašča vlado, da na-bere za angleško armado še 500.000 mož. Ministriški predsednik Asquith je pri utemeljevanju predloge po-udarjal, da je imela Anglija na za-četku vojne 400.000 mož — kar pa se je izkazalo za popolnoma nezadost-no. Začetkom avgusta je sicer an-gleški parlament dovolil, da se to število zviša na 900.000 — toda vojni položaj zahteva še večje žrtve. Asquith je poudarjal, da bo imela An-glija po uvrstitvi novega pol milijona 1.300.000 mož linijskih čet, h katerim pridejo še: teritorijalna armada, ta-kozvana narodna rezerva, in koloni-jalne čete. Anglija bo na ta način imela največjo armado, odkar eksis-tira. (Bojna vrednost nabranih an-gleških čet bo pač minimalna, ker je čas za izvežbanje prekratek in ji po-vrh še primanjkuje častnikov. Kakor znano, nima Anglija splošne vojaške dolžnosti, temveč se zadovoljuje do-selej s plačanimi prostovoljci. Stroški teh najetih čet so sicer ogromni, ker plačuje angleška država svojim vojakom visoke dnevnine do 13 K.)

Vojaštvo iz Kanade.

Nemški listi poročajo, da se na Angleško poklicano kanadsko vojaštvo ni moglo odpeljati, ker je pre-zident Zedinjenih držav, Wilson, iz-javil, da v zmislu monroe — načela (Ameriko Amerikancem) in vsled nevtralnosti Zedinjenih držav, se Amerikanci sploh ne smejo udeležiti vojne v Evropi. Od 100.000 mož ni mogel niti eden odpotovati v Ev-ro-po.

Ta vest je malo verjetna, kajti Kanada je neodvisna od Zedinjenih držav in če bi Zedinjene države po-selje v kanadsko zadevo, bi prišlo

med Angleško in Zedinjenimi drža-vami še do vojne.

Angleško upanje.

»Times« prijavlja članek, iz ka-terega sklepajo v Berlinu, da se An-gleška že več ne zanaša na svojo lastno armado in na svoje zaveznike. »Times« izreka upanje, da bo sklep Angleške, Francije in Rusije, da vse te tri države le skupno mir sklenejo, močno vplival na vse doslej nevtral-ne države. Vsled vojne trpe tudi nevtralne države in čim dlje bo voj-na trajala, toliko večjo škodo bodo imele nevtralne države. »Times« me-ni, da sklep tripelentente, zavleči vojno, mora naposled nevtralne dr-žave pripraviti do tega, da zapuste svoje stališče in se pridružijo tripel-ententi, da pride prej do miru.

Angleški zaznamek izgub.

London, 12. septembra; preko Berolina. (Kor. urad.) Nadaljni za-znamek angleških izgub na Franco-skem, ki sega do 10. septembra, vse-buje 10 častnikov in 61 mož mrtvih, 63 častnikov in 510 mož ranjenih in 61 častnikov in 3883 mož pogrešanih.

JAPONCI BOMBARDIRAJO TSINGTAU. — ZASESTI HOČEJO NEMŠKE OTOKE V TIHEM OCEANU.

Berlin, 12. septembra. Listi po-ročajo: Japonci so pričeli 25. avgu-sta bombardirati mesto Tsingtau. Ja-ponske bojne ladje, katerim so se pridružile tudi francoske, angleške in ruske križarke, obstreljujejo prista-nišče, odkoder nemški topovi krepko odgovarjajo.

Japonska je mobilizirala tri bro-dovja. Prvemu načeluje kontredmi-ral Tomosaburo Kato, ki vodi opera-cije v Kiaučau. Kam da ste namenje-ni ostali dve flotili je še neznano, domneva pa se, da hočejo Japonci napasti in zasedsti nemške otoke v Tihem oceanu.

Brzojavni promet med Japonsko in Kitajsko je prerušen, kabel med Magasaki in Shanghaiem prerezan. (Nemške kolonije v Tihem oceanu so: Kaiser Wilhelmsland na otoku Nova Guineja, Bismarckov arhipel, Karoline, Marijanski in Marshalski otoki ter otok Samov. Ti otoki merijo nekaj čez 62.000 km² ter imajo pri-bližno 450.000 prebivalcev. Op. uredništva.)

GRŠKA NE MOBILIZIRA PROTI BOLGARSKI.

Sofija, 11. septembra. (Kor. urad.) »Agence telegraphique bulga-re« poroča: Grški poslanik Naum je obnovil pismeno ministrskemu pred-sedniku že ustmeno dano zagotovilo, da se ni izvršila nobena koncentraci-ja grških čet niti v Gevgeliju niti v Dojranu in da Grška tudi ni storila nobenih korakov, ki bi jih bilo mogo-če smatrati kot naperjene proti Bol-garski. Grške čete v Makedoniji ni-so bile na noben drug način ojačene, kakor da je poslala Grška tja 4000 rekrutov letnika 1914, ki so določeni za to, da dopolnijo kadre v Makedo-niji ležečih polkov.

Oblegovalno stanje na Nizozemskem.

Haag, 11. septembra. Nizozem-ska vlada je proklamirala v obmor-skih okrajih oblegovalno stanje. Ta ukrep ima namen, onemogočiti pre-

važanje in izvažanje vojne kontrebande, ker hoče Nizozemska svojo nevtralnost čim najostreje izjaviti.

IZ BOJEV V VZHDNI GALICIJI.

Ranjenec, ki se je udeležil bojev v vzhodni Galiciji ter je imel priliko opazovati tudi evakuacijo Lvova, pripoveduje naslednje velesanimive podrobnosti:

Po štiridnevem napornem pohodu smo se 26. avgusta zapletli v bitko, ki se je bila razvila na črti Przemyslani - Busk - Zloczow. Naši štajerski in kranjski fantje so se borili kakor levi. Videli sem kako je eden izmed naših oddelkov v ognjevitim elanu z bajoneti naskočil ruske okope, ne meneč se za strašni ogenj, ki je bruhal iz ruskih topov. Isti oddelek se je pozneje zmagovito vračal s 350 ruskimi vjetniki, med katerimi je bilo več višjih častnikov!

Uspeh naših bojev pri Przemyslanih je bil za nas povsem ugoden. Ne le, da smo se vzdržali na naših pozicijah, odvzeli smo Rusom tudi precej terena. Dva dni nas je sovražnik brezuspešno naskakoval — umaknili smo se še le na višje povelje. Naše izgube sicer niso bile majhne, toda tudi ne preogromne. Rusi se povsodi borijo v dobro kritih položajih, infanterija leži včasih kakor pokopana pod slamo, travo, koruzo in ne opaziš je prej, dokler ne začne streljati. Sovražnik se ne pokaže poprej, dokler se mu naši ne približajo popolnoma.

Ruska strelna taktika nas je od začetka presenetila, ker so nas Rusi pučali brez odgovora, dokler se jim nismo na gotovo razdaljo približali. Kmalu smo opazili, da je ruska infanterija naučena streljati le na gotove distance. Naučili smo se s primernim ravnanjem to taktiko brezuspešiti. Ruska pehota strelja, v kolikor sem jaz opazil, precej slabo, artiljerija pa je nesporno dobro izveščana, akoravno po kvaliteti naše povečinioma nikakor ne dosega. Kozaki skušajo predvsem napadati naš tren ter nas vznemirjati za hrbotom, na nje sedaj posebno pazimo, da jim še pravočasno zmešamo načrte.

V ponedeljek 31. avgusta sem bil ranjen in prepehan v Lvov. V četrtek smo zapustili mesto, kjer se je vršila evakuacija popolnoma mirno in v redu. Vsi smo vedeli, da ne gre za beg, temveč za izvršitev dobro premišljenega ukrepa naših vojskovedov. Slišal sem kako so naši vojaki klicali občinstvu, ki jih je pozdravljalo iz oken: Na skorajšo svadenje!

O hrabrosti in elanu naših čet mi ni treba govoriti. Vsi so junaki, in različne narodnosti prekašajo ena drugo, kakor bi šlo za nov narodni boj — boj kdo bo vnetejši, hrabřejši, požrtvovalnejši služil domovini. Država, ki ima tako vojaštvo si mora priboriti končno zmago.

VJET RUSKI ČASTNIK O NAŠI ARMADI.

Med ruskimi vjetniki v Pešti se nahaja tudi Aleksander pl. Poner Teubl, major 1. ruskega grenadirskega polka, predsednik združenih športnih društev v Moskvi in eden najglasovitejših ruskih sabljačev. Njegova mati je bila Francozinja. Major govori gladko nemški.

Neki časnikar je govoril z vjetim ruskim majorjem. Vsebinsko tega razgovora priobčujemo zagrebške »Narodne Novine«.

»Severno od Lvova,« je rekel major, »je naš polk zadel na avstrijske čete. Za-me ni vojna nobena novost, ker sem se udeležil rusko-japonske vojne od začetka do konca. Toda toliko vam lahko rečem, da šele sedaj vem, kaj je vojna. Mi smo se zapletli v boj z domobransko pehoto. Od rane zore do kasne noči smo streljali drug na drugega. Naenkrat smo zaslišali strahovit krič in vik. V tem trenutku so zablašili avstrijski bajoneti. Naskočili so nas z bajoneti. Nekaj strašnejšega, kakor naskok z bajoneti, si ni mogoče zamisliti. Približal se mi je avstrijski narednik ter zavpil sabljo. Poslil me je smeh. Najboljši sabljač na Ruskem sem, pa si upa ta možakar s sabljo name. Postavil sem se v bran,

prepričan, da bom narednika enostavno strl. Toda pripetilo se mi je nekaj nepričakovanega. Moj protivnik je udaril s tako silo po moji sablji, da mi je zlomil ročaj. Na to sem skočil nazaj v bojno vrsto. Častniki niso več mogli držati vojakov, jeli smo se umikati, a ne bežati, ker smo vedeli, da nam pride na pomoč cel armadni kor.

Drugi dan smo izvedeli, da je avstrijska vojska uničila ves dotični naš kor. Avstrijska pehota je opustila nadaljno preganjanje. Na njeno mesto pa je stopila konjenica — huzarji. Ker se nismo mogli nikamor umakniti, smo sprejeli boj. Boj je trajal samo par hipov. Kakor snopje so padali naši. Uvideli smo, da je vsak odpor brezuspešen ter se vdali. Avstrijska armada se je borila naravnost sijajno. Sedaj sem vojni vjetnik. Reči in priznati moram, da se z mano postopa z izredno finostjo in obzirnostjo.

Berolinska borza.

Berolin, 12. septembra. (Kor. ur.) Kakor je tudi neomajno prepričanje na končno zmago zavezniških čet, vendar še vedno obstoja napetost glede izida boja milijonskih armad med obiskovalci borze. Kakor se za-trjuje, se novo posojilo prav močno podpisuje in je pričakovati dobrega končnega uspeha. Zdi se, da vlada močno povpraševanje po posameznih bankovcih, zlasti po švicarskih.

Avdijence.

Dunaj, 12. septembra. (Kor. ur.) Cesar je sprejel danes zunanega ministra grofa Berchtolda, ministrskega predsednika Stürgkha in Tiszo in vojnega ministra Krobatina v daljših avdijencah.

Za zmago našega orožja.

Dunaj, 12. septembra. (Kor. urad.) Kardinal knezoškof dr. Piffl bo imel jutri zjutraj pri sv. Stefanu svečano božjo službo pred izpostavljenim Najsvetejšim za zmago našega orožja.

Sedem francoskih duhovnikov aretiranih v Krakovu.

Iz Krakova poročajo listi, da se je mudilo v nekem tamošnjem samostanu že delj časa več francoskih duhovnikov, ki so prišli tja s Francoskega. Policija je izvršila v samostanu revizijo ter aretirala 7 francoskih duhovnikov, ki jih je nato od-dala policiji.

Denarni poštni promet z Nemčijo.

Dunaj, 12. septembra. (Kor. urad.) Promet z denarnimi poštini pošiljatkami z Nemčijo se prične zopet s 15. septembrom tudi za brzajavna poštna nakazila. Za 100 K se računa 81 mark.

Ranjenci na Dunaju.

Dunaj, 12. septembra. (Kor. urad.) Nadvojvoda Evgen je obiskal včeraj dopoldne ranjene častnike in vojake v splošni bolnici ter ostal tam 2 uri. Nadvojvoda se je informiral pri vsakem ranjencu o načinu rane in o poteku celjenja. Tekom včerajšnjega dopoldneva je prišel v bolnico tudi cesarjev telesni zdravnik dvorni svetnik Kerzl ter si dal poročati v imenu vladarja o zdravstvenem stanju ranjenih častnikov in vojakov ter o poteku celjenja in o težkosti ran.

Cenzura v Parizu.

Kopenhagen, 12. septembra. (Kor. ur.) Glasom poročil iz Pariza je tam cenzura časopisja silno stroga. Kakor se zatrjuje, se bavijo oblasti resno z vprašanjem, ali bi ne kazalo nadomestiti časopise z oficijalnimi bulletini.

Francoski narod se seli.

Berlin, 11. septembra. Listi poročajo: Iz severne Francije se vrši pravo preseljevanje francoskega naroda na jug. Ceste so pokrite s tisoči beguncem, vlaki, na onih progah, ki imajo civilni promet so prenapolnjeni — kdor le more, beži. Mnogi se ogibljejo Pariza, odkoder beže ljudje podobno kakor iz severne Francije. Pariz sam šteje le še 2 milijona prebivalcev.

Vojna kontribucija Bitolju.

Solun, 11. septembra. (Kor. urad.) Srbska vlada je sklenila naložiti okraju Bitolj volno kontribucijo enega milijona dinarjev.

Pisna ranjencev.

Dunaj, 12. septembra. (Kor. urad.) Odlok vojnega ministrstva

zahteva, da so vsa pisma in vse dopisnice, ki se pošiljajo ranjencem v bolnišnice, poštne proste. Od ranjenih vojakov oseb v bolnišnicah oddana pisma, ki imajo štampiljko bolnišnice in označbo »Militärpflege« (Skrb za ranjene vojake) so tudi poštne proste če jih je sbralo bolnišnično poveljništvo in tudi oddalo na pošto.

Angleška in Turčija.

V Carigradu so turški vojaki siloma vdrl v angleško poslanstvo in odstranili brezlični brzojavni aparat. Angleški poslanik je proti temu protestiral, češ, da je s tem kršena eks-teritorialnost angleškega poslanstva in zahteval zadoščenje, grozeč, da sicer odpotuje.

Grško - srbsko prijateljstvo.

Brat srbskega kralja, princ Karagjorgjevič, je bil v družbi dvornega maršala grškega kralja Meskatisa v Solunu. Prišel je tja iz Aten, kjer se je več dni mudil. Njegovo potovanje je imelo namen, zagotoviti redni železniški promet med Skopljem in Solunom. Grške oblasti so že storile potrebne odredbe, da se to uresniči.

Papeževa prizadevanja za mir.

Rim, 11. septembra. (Kor. urad.) »Tribuna« pravi: Papežev apel v pri-log miru je predhodnik dveh akcij svete stolice. Prva akcija je programatična enciklika, ki jo bo izdal papež vsem škofom in ki se bo pred vsem bavila z vprašanjem miru. Druga akcija je iniciativa, ki jo je papež že izvedel pri raznih vladah za ustavitev sovražnosti in za določitev mirovnega kongresa ali mirovnega razsodišča. »Tribuna« je baje tudi izvedela, da je povelji papež v poslovljeni avdijenci odličnim kardinalom Ametteju, Andrieu, Bourneju, Mercieru, Pifflu in Csernochu mislilo, da pri svojih vladah tozadevno son-dirajo in nato poročajo. Med tem deluje papeževa diplomacija v tem zmislu v Avstro-Ogrski, na Bavarskem in v Belgiji. List pravi, da ni izključeno, da je dobil papežev delegat v Washingtonu naročilo za za-upen korak pri predsedniku Wilsonu glede sporazumljenja v vprašanju razsodišča.

ZAKAJ SO NEMCI RAZRUŠILI LOUVAIN (LOEVEN)?

Prorektor louvainske katoliške univerze dr. Coenrads potrjuje v »Köln. Volkszeitung«, da je louvain-sko civilno prebivalstvo res zahrbit-no napadlo nemške vojake, ki so nato iz pravičnega maščevanja mesto razrušili. Dr. Coenrads pripoveduje: Dobro razločujem pok belgijske puške od nemške. Ko je pričelo usodne-ga dne ono divje streljanje sem ka-kih 5 minut slišal le belgijske strele. Nemško vojaštvo me je bilo z dru-gimi odličnejšimi osebami vred vzelo za tala. Bil sem nastanjen v rotovžu, kjer sem opravljal neke pisarije. Proti večeru zaslišim naenkrat stre-ljanje, ki je postajalo čim dalje živah-nejše. Spoznal sem, da pokajo bel-gijske puške in že mislil, da se je morda vrnilo belgijsko vojaštvo. To-da to ni bilo mogoče in kmalu sem se moral prepričati, da strelja civilno prebivalstvo. Silno sem se prestra-sil. Nemški general je razburjen vstopil v sobo ter vedno z nova po-udarjal: »Zločinski komplot; kruto jih moramo kaznovati; naložiti jim hočem kontribucijo, da jim prevzet-nost preide.«

Z nekaterimi tovariši smo se po-dali na ulico ter smo glasno prosili prebivalce, da naj za božjo voljo mirujejo, sicer da je mesto, da smo vsi izgubljeni. Zvečer je gorelo me-sto na vsih koncih.

Drugo jutro so nas tale peljali na kolodvor, zaprli nas v vagon ter napisali proklamacijo: Ako pađe še en strel, pobijemo tale, razdenemo mesto, naložimo prebivalstvu kontri-bucijo 20 milijonov!

Vojaštvo nas je obstopilo, ofi-cirji z napetimi revolverji so nas spremljali in nas vodili pet ur po uli-cah. Na vsakem vogalu se je preči-tala proklamacija, mi tali pa smo s povzdignjenimi rokami prosili: »Za božjo voljo, ljudje, usmilit se mesta, sebe in nas, ne streljajte!« Mnogi so nam prikrjevali, plakali so z nami. Toda videl sem tudi temne obraze in zdelo se mi je, da so kruti, neusmilje-ni. Zgrudil sem se onemogel in neza-vesten od žalosti in strahu. Neki nemški vojaški zdravnik mi je izpo-sloval dovoljenje, da smem domov ter mi celo pomnil spremstvo. Naha-jala sva se ravno v kolodvoraki ulici, ko so pričeli pokati novi streli. V ulici se nahajajoča vojaška straža, ki me je poznala, da sem tal, je skočila proti meni ter naperila puške proti mojim prsim. Še trenutek in objela bi me smrt. Takrat pa je skočil voja-

ški zdravnik pred mene ter zapove-dal naj me puste. Na pol mrtev sem prispel v svoje stanovanje. Imena ovojega plemenitega zaščitnika ne pozabim nikdar.

Bivši burški general o stališču Južno Afrike.

Kapstadt, 11. septembra. (Kor. urad.) General Botha je predlagal v parlamentu, da naj se kralj naprosi, da sporoči belgijskemu kralju obču-dovanje in sočustvovanje za belgijski narod. General Botha je ob enem iz-javil, ker se nahaja država v vojni, se smatra tudi Južna Afrika v vojni s skupnim sovražnikom.

Kako je v Varšavi?

Kakor poroča »Nowa Reforma«, so se vse banke izselile iz Varšave. Takoj na to so ustavile delo tudi vse tvornice. 92% vseh trgovin in pro-dajalen v Varšavi je zaprtih. Vse časopise z malimi izjemami je zgolj odmev vladne ruske politike. Listi priobčujejo samo uradne vesti in po-jo hvalo ruski in francoski armadi. V mestu se je osnovala celo »protinem-ska legija«, h kateri pa je pristopilo samo 600 oseb, večinoma prav tem-ne preteklosti. Ustanovil je to legijo neki Bonaventura Snarski, ki je bil preje učitelj v Kielcch. »Legionarij« imajo mesto sabelj male — sekire. Glavna naloga teh čudnih »legijo-narjev« je, da rušijo železniške pro-ge in mostove. Varšava je polna ra-njencev z bojišč v vzhodni Prusiji. Vse bolnice, ki so bile v to svrhu pri-rejene začetkoma vojne, so že polne.

Kaznovana vas.

Z dovoljenjem oblasti priobčuje krakovska »Nowa Reforma« nastop-no poročilo:

Pri vasi Klobucko pri Censtoho-vu se je vnel ljut boj med nekim nemškim oddelkom ter med ruskimi dragonci in obmejnimi stražami. So-vražnik je bil poražen in se je z veli-kimi izgubami umaknil proti severo-vzhodu. Radi izdaje klobuckih va-ščanov, ki so se vdeležili napada na nemško konjenico, so bili trije va-ščani, katerim se je dokazalo, da so glavni krivci, na mestu ustreljeni, vso vas z izjemo cerkve pa je nem-ska artiljerija za kazen razrušila.

Ruski strelski jarki.

Dunajski listi trde, da je neki ra-njeni častnik, ki je prišel iz Galicije, povedal o ruskih strelskih jarkih sle-deče: Zavzemši ruske strelske jarko, so se avstrijski vojaki močno čudili, videvši, kako prijetno so si Rusi te jarko uredili. Ruski vjetniki so pove-dali, da jim je bilo rečeno, da bodo morda več mesecev prebivali v teh jarkih. To izpoved so potrdile raz-lične najdbe v ruskih jarkih, tako, steklenice parfumov, čopiči za pu-dranje, celo postelja z umivalnikom. — V Ljubljani se nahajajoči ranjen-ci so tudi videli mnogo ruskih strelskih jarkov, pa niso nič takega opazili.

Poveljujoči ruski generali na bojišču.

Krakovska »Nowa Reforma« priobčuje to-le cenzurirano vest: Po vesteh, ki so prispele preko Rotterdamu iz Petrograda, se naha-ja ruska armada, ki je dne 3. sep-tembra zasedla Lvov, pod povelj-stvom generala Rudzkega, če-tam, ki stoji v vzhodni Galiciji, pa poveljuje general Brusilov.

Rusija je računala, da zasede Berolin.

Iz Berolina prinaša »N. W. Jo-urnal« vest, da so naši na vozu ne-kega na vzhodnjem pruskem bojišču vzetega topa več sto novih ruskih bakrenih novcev, ki so imeli na eni strani carjevo sliko, na drugi strani pa napis: »Vhod v Berolin 1914.«

Car na bojišču.

Praga, 12. septembra. Kakor poročajo tukajšnji listi iz Berolina, odide ruski car 15. t. m. na poljska bojišča. Policija dela velikanske pri-prave. Berolinski listi vprašujejo, se-li car celo med svojo armado ne čuti varnega?

Pogreb kneza Karla Schwarzenberga.

Praga, 12. septembra. (Kor. urad.) Na gradu Orlik so danes brez vsakih slovesnosti pokopali kneza Karla Schwarzenberga, ki se je kot nadporočnik rdečelij bojev na južnem bojišču ter umrl v Vukovaru na griži. Rodbini so izrazili sožalje tudi cesar ter nadvojvode Friderik in Karl Stefan.

Avstrijski veleposlanik v nastopni avdijenci pri papežu.

Rim, 12. septembra. (Kor. urad.) Papež je sprejel danes vaticanskega

avstrijskega veleposlanika grofa Schönaicha-Hartensteina v svečani nastopni avdijenci.

Odprava kapitulacij v Turčiji.

Carigrad, 11. septembra. (Kor. urad.) Notranji minister Talaat beg upravičuje v intervju, priobčenem v listu »Jeune Turc« odpravo kapi-tulacij ter izjavlja, če bodo države delale Turčiji težkoče, je turška vla-da trdno odločena do konca in z vse-mi sredstvi brani svoje pravice. Mi-nister je dostavil, da je pozval v cir-kularni okrožnici vse provincijalne oblasti, da naj ne pripuste nikakršne-ga razločka med inozemci in oto-mani.

Carigrad, 12. septembra. (Kor. urad.) Listi poročajo, da so sklenili ravnatelj carinske uprave od 1. ok-tobra naprej podvreči prvovrstno sukneno blago, čevlje in špirit 100% carini.

Albansko vprašanje.

Solun, 11. septembra. (Kor. urad.) Esad paša je odpotoval v Niš, da se sporazume s srbsko vlado gle-de albanskega vprašanja.

Sultanov rojstni dan v Draču.

Rim, 12. septembra. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča iz Drača z dne 10. septembra. Rojstni dan sul-tanov so obhajali tu na svečan način. Voditeljkomiteja so se zbrali s četa-mi na trgu pred palačo, kjer je zbra-no ljudstvo molilo za sultana. Nato so voditelji sprejeli v palači albanske veljake. Na čast sultanu je bilo od-danih 21 salv. Mesto je v zastavah in je na predvečer sultanovega rojst-nega dneva iluminiralo.

Ruska taktika.

S tiskovnega vojnega stana se poroča: Naši armadni krogi se niso nikdar vdajali oni prezirljivosti, ki jo je nepodučena javnost gojila napram ruski armadi. Vedeli so, da gredo naše čete proti sovražniku, ki se je v zadnjih letih tudi kvalitativno viso-ko povzpela. Francoske milijarde se niso zaman pretakale v ruske državne blagajne: reorganizacija ruske armade je bila v zadnjih letih v pol-nem teku. Ta reorganizacija ni do-končana, ni enotna, toda rusko vo-jaštvo, ki se bori v prvih vrstah, ar-madni zbori iz zahodne Rusije so go-tovo po svoji pripravljenosti prvo-vrstni. Zlasti artilerija je izborno oborožena, ima deloma popolnoma novi najmodernejši material ter stre-la prav dobro. Pehota je dobro iz-veščana in vstrajna, toda manjka ji inteligence in častništvo je precej slabo.

Nad vsak dvom je dokazano, da so Rusi že maja meseca mobilizirali. Sibirskije in kavkaške čete se že danes nahajajo na galijskih bojiščih. Značilno za rusko taktiko je, da ne štedi niti z municijo, niti z moštvo-m, kakor da bi zaloge krogeli, šrapnel-ov in granat ter mase vojaštva bile neizčrpane. Glavno načelo vojevanja je: bojevati se s kritih pozicij, izogiba-ti se naskokom in na odprtem ozemlju. Granat, napolnjenih s pe-skom, in šrapnelov z žagovino — ni več. Sigurnost in disciplina v stre-ljanju ste pri pehoti precej pomanj-ljivi. Vojaška disciplina, sploh pa se zdi biti dobra — vzdržuje se seveda z jako drakoničnimi sredstvi.

Preskrba z živili in celotno po-slovanje intendature je jako razli-čno: ponekod dobro, ponekod pa skrajno slabo. Dobro organizirana je poizvedovalna služba.

Vojni krogi imajo vtisk, da gre-do ruske armade v boj v času, ko se nahajajo vsled uvedene reorganiza-cije še le v nekakem razvojnem sta-nju. Neenakost v kakovosti posa-meznih zborov in oddelkov jim lahko postane usodna. Nasproti ruski ar-madi imajo naše čete predvsem ve-like moralne prednosti ter so oso-bito glede izveščanosti in priprav-ljenosti povsem enotne.

Glavni princip našega vojnega vodstva je: doseči čim največje uspehe s čim najmanjšimi žrtvami; Rusi pa se temu nasproti ne ozirajo prav nič na to, koliko ljudi jim po-gine. Eno smemo vsekakor reči: naša zmaga nad Rusi bo tako konstati-tativno kakor kvalitativno največji čin, kar jih pozna svetovna vojna zgodovina.

Ranjenci v ljublj. bolnicah.

V garnizijski bolnici, oziroma v njenem pododdelku, v vojašnici peš-polka št. 27. so nastanjeni nastopni ranjenci:

Pešpolk št. 7.: Kassan Josip, 2. m. komp. inf. rojen Prevalce 1881. bolan; Zorzett Otiacomo, 1. m. k. Koper; Kasputz Jakob, 3. št. — pešpolka št. 15.: Zakaliw ltk. III. marškomp.; Vostko Semen 14.

stotnija; Moteka Ivan, odd. strel. p.; Wandzurak Vasil 10. st.; — pešpolk št. 17.: Smole Fran, 3. stotnija roj. Šmarje 1882. inf., ranjen na glavi; Marenčič Fran, 3. st. inf. roj. v Zalmi 1883, ranjen na hrbtu; Kos Valentin, 3. m. komp., Kresnice 1879, ranjen v lice; Rode Michael, 6. st. roj. Rove 1887, ranjen v prst; Wittine Josip, 1. m. k. Rig-Kočevje; Rožič Fran, 9. st. roj. Moravče; Videršek Anton, 11. st. Slov. Bistrica; Dovžan Anton, 4. nadom. st. Dovje 1881, težko ranjen od šrapnela na d. plečih; Bur-nik Ivan, 1. m. k. pri Kranju 1880, težko ranjen na hrbtenici; Celhar Ivan, 1. m. k., Št. Peter pri Postojni 1887, ranjen od bajoneta v levo oko; Fortuna Jakob, 2. m. k., Ziri 1885, ranjen na obeh rokah; Krotec Rudol, 15. st., Vinica 1883, ranjen na nogi; Rovar Matej, 3. m. k., roj. Budanje pri Postojni 1885, strel skozi d. pleča; Baboc Ivan, 2. m. k., Dvori okr. Koper 1884, ranjen d. meča; Illovar Ivan, 1. m. k., Šmartno pri Litiji 1880, strel skozi l. nogo; Meglič Alojzij, 2. st., Sv. Katarina 1886, strel skozi d. nogo; Jurc Jakob, 11. st., Bled 1890, strel skozi l. roko; Bajer Alojzij, 2. st., Dolenja vas 1892, revmatizem; Kobal Anton, 1. st., Slap 1889, revmatizem; Prek Alojzij, 4. m. k., Dobrova 1884, strel v stegno; Bernat Jakob, 2. st., Dolsko 1881, strel v d. roko; Rugelj Ivan, 4. m. k. 1888, lahko ranjen; Remič Fran, 5. st. 1890, ranjen na roki; Barle Gvi-don, 1. st., Pazin 1885, strel granate; — pešpolk št. 18.: Novak Vaclav, 13. st.; Haž Ivan, 13. st.; — pešpolk št. 19.: Finkler Elija, 3. st.; — pešpolk št. 21.: Mazuch Fran, 9. st.; Fridrich Edvard, 5. st.; — pešpolk št. 27.: Schrammel Fr., 5. st.; Pucher Alojz, 8. st.; Schaffer Ivan, 4. st.; — pešpolk št. 28.: Budka Ladislav, 2. st.; — pešpolk št. 30.: Tymczyszyn Michael, 1. m. k.; — pešpolka št. 35.: Wolena Adam, 1. st.; Ghezzi Adolf, 8. st.; Laska Vaclav, 5. st.; — pešpolk št. 47.: Krois Ferdinand, 15. st.; Lanecker Ignacij, 1. m. komp.; Lang Ivan, 3. m. k., Zg. Vegav 1882; Maier Fran, 3. m. k.; Bichtsfield Baltazar, 2. m. k.; Schlenriner Anton, 1. st.; Kohne Ivan, 2. st., Poljčane 1886, vboj v stegno; Eibl Josip, 11. st.; — pešpolk št. 55.: Deiniger Peter, 1. st.; Zaharkuf Vazilj, 2. st.; — pešpolk št. 59.: Würfl Simon, 4. st.; — pešpolka št. 74.: Kopecky Fran, 2. stotnija; Kröhn Vaclav, 2. st.; Folprecht Fran, 1. st.; — pešpolk št. 75.: Adolf Josip, 13. stotnija; Brtnický Fran, 5. st.; Janouš Karel, 7. st.; Koso-bud Vaclav, 4. st.; — pešpolk št. 80.: Serning Vazilj, 6. st.; — pešpolk št. 84.: Tröster Anton, 1. st.; Trzighod Rudolf, 4. st.; Reis-ner Filip, 4. st.; — pešpolka št. 88.: Kabeika Vaclav, 7. stotnija; Madr Edvard, 16. st.; Trenhel Vaclav, 12. st. nad. rez.; Hoff-mann Herbert, 6. st. nad. rez.; Pi-vec Josip, 7. st. enol. provost, kor-poral; Eis Josip, 8. st.; Sladek Vaclav, 6. st.; John Fran, 9. st.; Kyn Anton, 6. st.; Hupka Josip, 6. st.; Petrik Josip, 8. st.; Step-nička Adalbert, 16. st.; Kučka Fran, 6. st.; Abraham Anton, 16. st.; Rejfir Josip, 4. st.; Koude-la Fran, 13. st.; Kos Bogomil, 10. st.; Stransky Edvard, 6. st.; Kliment Stanislav, 12. st.; — pešpolka št. 92.: Kraty Vaclav, 4. stotnija; Krupka Rudolf, 1. m. k.; — pešpolka št. 95.: Zbořib Jakob, godba; Beudek Renko, 5. st.; — pešpolka št. 97.: Poščič Ivan, 11. stotnija; Blasevic Giovanni, 1. st., Poreč; Olenik Jakob, 17. st., Dekani 1888., revmatizem; Šavron Josip, 7. st.; Hantar Anton, 13. st.; Crosilla Josip, 1. m. k.; Pe-tohleb Ivan, 1892, difterija; — pešpolka št. 98.: Polak Josip, 15. stotnija; — pešpolka št. 99.: Psota Josip, 12. stotnija; — lov. bat. 2.: Novotny Josip, 1. st.; — lovski bataljon št. 7.: Korenčan Matija, rez. stotnija, podlovec, rojen v Hor-julu 1889, ranjen na desni nadlakti; Božič Josip, 1. st. rez. četovodja, rojen v Tolminu 1889, ranjen v bliži-

ni želodca; Dežman Ivan, 1. st., Ribno 1881, strel skozi d. roko; Hribar Lorenc, 1. st., Križ 1880, strel v nogo; Repnik Andrej, 3. st., Zalog 1892, strel v stegno; Tratnik Feliks, 1. st., Sora 1890, ranjen v roko; — lovski bat. št. 12.: Znamenšek, 3. st.; — lovski bat. št. 20.: Koraza Josip, m. komp.; — lovski bat. št. 21.: Gračak Mar-ko, 4. st.; — lovski bataljon št. 27.: Angerer Alojzij, 3. st.; — lovski bat. št. 31.: Bučan Stanko, 3. na-domestna stotnija; — dom. p. p. št. 4.: Markelj Josip, 8. st., roj. Ra-dovljica 1889, ranjen na desnem ka-zalcu; Osovnik Luka, Podrečje 1883, prelom v členku; Šmit Matej, 3. st., Ribno 1884, ranjen v pleča, roka zlomljena; Soklič, 3. st., Ri-bno 1882, strel v d. kazalec; — dom. p. p. št. 27.: Poldaj Jakob, 10. st., Mojstrana 1884, ranjen od bajoneta v hrbet; Siard Anton, 1. st., roj. Ljubljana 1889, ranjen od šrapnela v d. stran; Jenko L., 16. st., Smled-nik, ranjen od šrapnela na d. roki in na obeh očeh; Stare Ivan, 11. st., Bled 1873, ranjen v desno nadlaket in v prsi; Hübel Ivan, nadporoč-nik; Kermič Ignacij, 4. st. Zg. Ši-ška 1885; Mayeritsch Rudolf, 4. baon, nadporočnik; — gor. art. p. št. 3.: Uličar Alojzij, 1. bat., Topli-ce 1891, strel v roko; — gorski top. p. št. 14.: Kastner Jakob, 6. m. komp.; — dragonski p. št. 8.: Ver-zich Josip, 3. esk.; — ces. lovski p. št. 3.: Arzolini Alcide, 3. m. k.; — honvedski p. št. 4.: Jossio-vitz Pavel, 3. st.; — črnovojniški polk št. 2.: Höfle Bernard, 5. st.; — 93. brigada: Weinstock Mar-kus; — top. p. št. 7.: Zabukov-šek Fran, 1. bat., Celje 1889, strel v d. nogo; — havbični polk št. 3.: Wiedenegger Fran, 3. baterija; — pion. bat. 2.: Perschlingho-fer Fran, 2. st.; Krammer Ivan, 2. stotnija.

Ranjenci v Gorici. »Soča« poro-ča. V goriški vojaški bolnišnici se na-hajajo naslednji ranjenci: provizantni poročnik 3. težke havbične divizije Karel Hank iz Poličke na Češkem, bolan. — Infanterist Virgil Rusig od 27. domobr. polka iz Ronkov, strel v levo stegno. — Korporal 27. domobr. polka Boemo Benedikt iz Gradeža, obstrujen. — Enoletni prostovoljec dr. Rafael Mahnič od 27. dombr. polka iz Dekanov pri Kopru, obstrujen. — Peter Lapak, kanonir 8. polj. top. polka, doma iz Št. Pavla na Sp. Sta-jerskem, bolan. — Boštjan Kenda, na-domest, rezervist 17. pešpolka, doma iz Idrije, strel v glavi. — Jakob Ne-dok, dragonec 5. drag. polka, udar-jen s kopitom na nogo, doma iz Vo-rečav. — Anton Zorn, pešec 47. peš-polka, doma iz Prvačine, lahko ranjen od strela na roki. (Ta je že odpuščen ozdravljen in se vrne na bojišče.) V rezervni bolnici (Centralno semeniš-če) so naslednji ranjenci: četovodja 8. polj. top. polka (II. bat.) Jožef He-runter iz Neudorfa pri Gradcu. — Četovodja 8. polj. top. polka (V. bat.) Al. Baliko, doma iz Sv. Ivana v Pu-ščavi na Sp. Štajerskem. — Pešec Jakob Cumar od 27. domobr. polka iz Gorice (stanujoč v Gradežu). — Ka-nonir 8. polj. top. polka (II. bat.) Jo-žef Šimigoj iz Dornberga. — Nadom. rezervist Ivan Puch od 47. pešpolka iz St. Vicenti. — Pešec 47. pešpolka (2. komp.) Ivan Culegar iz Fojane v Brdih. V ponedeljek opoldne so pri-peljali zopet 5 lahko ranjenih v Gori-co s severnega bojišča: eden je ka-nonir, ostali planinci. Med njimi je Andrej Černic iz Štandreža, ima rano na roki od bajoneta in Franc Brešan iz Ločnika.

— Ruske kroglice. Ranjenci, ki so prišli danes v Ljubljano, so prinesli seboj nekaj ruskih patron. Kar so že konstatirali zdravniki prej, to potrjujejo te patrone: kroglice imajo ta-nek vrh in vsled tega življenju in zdravju niso tako nevarne, kakor druge.

Razne stvari.

* Povratek Italijanov iz Ameri-ke. Iz New Yorka je parnik »Stam-

pacine» pripeljal 3000 Italijanov v Italijo, največ rezervistov, ki so bili poklicani pod zastavo. Parnik, s ka-terim so se pripeljali domov, je bil na potu dvakrat ustavljen. Prvič so ga ustavile angleške vojne ladje, dru-gič so je morali ustaviti v Gibraltarju. Na ladji je bil neki nemški držav-ljan; Angleži so ga vzeli kot vojnega vzetnika seboj.

* Duhovska neža v Alzaciji. Če-tudi spada Alzacija že nad 40 let k Nemčiji, vendar so alzaški duhovniki ohranili stari običaji in nosili ne le v službi, ampak tudi sicer vedno ta-lar, kakor je navada na Francoskem. Nemcem pa to več ne ugaia in tako je škofijstvo z ozirom na nove raz-mere odredilo, naj duhovniki ne no-sijo talarjev kadar niso v službi.

* Trgovska vojna. Kakor znano, so vsi kabli (podmorske brzojavne zveze) v angleških rokah. Zdaj so prišli nemški veletrgovci in velein-dustrijalci na to, da izrabljajo Angleži oblast nad kabli v najizdatnejši meri. Celo telegramov iz nevtralnih dežel v Združene države ne puste Angleži naprej, če je imenovano ka-ko nemško mesto in če gre za kak denar. Tudi cenzura pisem, ki gredo čez morje na Nizozemsko ali od tam ven, je stroga. Angleži preiščejo vse in se ne zanimajo samo za stvari vo-jaskega značaja, nego še zlasti za stvari trgovskega značaja.

* Trobenta. »Az Est« poroča, da mu je neki ranjeni oficir sledeče po-vedal: Bili smo v bitki pri Nowo-sielici in smo jurišali. V mojem regi-mentu so bili sami pristni Madžari. Vojaki so marširali, kakor bi tekli za stavo. Poleg mene je tekel troben-tač. Okrog naših ušes so žvigate kroglice, kakor bi se mušice igrale v solnčni luči. Pogledal sem na troben-tača in videl, kako je z napetimi lici poskušal trobentati. Naenkrat je vzel trobento od ust, pogledal vanjo, jo na vso moč stresel in novič poskusil za-trobati, a zaman. Hiteli smo naprej. Trobentač je rekel: Gospod poroč-nik, trobenta neče peti. Hiteli smo dalje. Trobentač je s trobento udaril ob koleno, jo tolkel s pestjo in jokaje ponovil: Gospod poročnik, trobenta neče peti. Postavil jo je zopet na ustna, tedaj sem slišal, da je zadnji-krat hripavo zapela ... Trobentačev obraz je bil blede, pogled je ugašal, na suknji je bila kri. »Tvoja pluća so prestreljena ...« sem mu hotel reči, a v tem trenutku je že obležal na zemlji. Če je umrl, ne bo nikdar iz-vedel, zakaj je njegova trobenta glas izgubila.

Koledar vojnih dogodkov.

Dne 3. septembra: Nemška ar-mada zasede brez boja Reims. — Naša vojska zapusti Lvov.
Dne 4. septembra: Nemška ar-mada osvoji po tridnevnem boju Amiens. — Francozi zapuste Rouen.
Dne 5. septembra: Nemci prično obstrlejevati Nancy. — Nemci osvoje dva fora trdnjave Maubeuge.
Dne 6. septembra: Srbski poraz pri Mitrovici. — 5000 Srbov vjetih. — Podmaršal Kestranek odbije ruski napad in vjame 600 Rusov. — An-gleška križarka »Pathfinder« se po-topi. — Anglija, Rusija in Francija se pogode, da bodo le sporazumno skle-pale mir.
Dne 8. septembra: Francoska trdnjava Maubeuge kapitulira. — Pričetek nove bitke pri Lvovu. — Naša armada v ofenzivi. — Nemške domobranske čete v Sleziji vjemo 1000 Rusov. — Odbit vpad Srbov v Srijem. — Boji pred Parizom.
Dne 9. septembra: Nemci pro-dro do reke Marne pred Parizom in osvoje utrdbe jugovzhodno od Ver-duna.
Dne 10. septembra: Zmaga pru-skoga generala Hindenburga v Vzhodni Prusiji. — Rusi se umikajo proti Niemenu. — Ruski poraz pri Lycku.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

1-2 dijaka

sprejme na hrano in stanovanje profesorjeva reditstva.

Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

3219

Gostilna v Ljubljani,

na prometni cesti, staroznana in dobro idoča se da v najem.

Kje pove upravnistvo »Sloven-skega Naroda«.

3223

Mlad uradnik

vojaščine prost, izvežban v lesni trgovini išče primernega mesta.

Cenjene ponudbe na upravnistvo »Slo-venskega Naroda« pod 22/100.

3227

Gospodična

z večletno prakso, zmožna strojepisja, želi mesta v notarski ali kak drugi pisarni. Sprejme tudi mesto blagajni-čarke ali kontoristinje. — Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

3207

Sprejmo se v mestu za stalno v privatno hišo navadna, nad 28 let stara

kuharica.

Ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda«.

3208

Gospodična

ki je dovršila trgovski tečaj z dobrim uspehom, želi primerno službo v trgovini ali kjerkoli.

3212

Ponudbe naj se pošiljajo na upr. »Slov. Naroda« pod »št. 286/3212«.

SANATORIJ ELISABETINUM

zdravilišče za notranje, kirurške in ženske bolezni. Bolniška oskrba sester križark. — Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerne. — Moderno opravljena Röntgenova soba. — Udobno urejeno kopališče z vsemi zdravilnimi pripomočki. V sanatorij se sprejemajo tudi porodniški slučajji. Poljanska cesta 16.

1059

Telefon št. 141.

Franc Kos Ljubljana, Sočna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice so ceno podpletajejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za po-vršne in spodnje jopice, modercerke, telovnike, nogavice, ro-kavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo. Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Rimska cesta št. 19

oblastv. konc. inštalator za električne naprave, luči, prenos sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strelavodne naprave! Poprava v stroke spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, pro-računi na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najno-vejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidno!

1672

Zdravnik želodca

Je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri iz-berne vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

Edna posebnost likerja je

Zdravnik želodca

Stavbeno podjetje:

Prevzamem javne in zasebne stavbe, železobetonske mostove, strope itd. — Popravila iz-vršujem po najnižjih cenah. Izdelujem načrte in dajem strokovna navodila.

Parketna tovarna:

Velika zaloga hrastovih in bukovih deščic, katere dobavim z ali brez polaganja; preuza-mem tudi popravila in pola-gam deščice na stara že ob-stoječa tla.

Strojno mizarstvo:

Izdelujem vsa stavbeno-mizar-stvo tičoča se dela, pohištvo te proti naročilu. Izvršujem tudi vsakovrstna popravila točno, povoljno in po nizkih cenah.

Tesarstvo:

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: strešne stole, strope, verande, barake odre i. t. d. — Popravila izvršujem točno in solidno.

Parna žaga:

Kupujem hrastov, bukov in smrekov les in žagam hlode tudi proti plačilu. — Po že-leznici poslan les se dostavi na žago po lastnem industrijskem tiru iz državnega kolodvora.

Ustanovljeno l. 1900.

U. Scagnetti, Ljubljana.

Talno tla: na sklenjen drsnostni kolodvor.

Telefon št. 299.

B. Götzl

Krasne noveči spomladanskih in poletnih oblek, površnikov
domakega izdelka. Za naročila po meri največja izbira
tu- in tujinskega blaga.

Brez konkurence! Solidna postrožba! Najnižje cene!

LJUBLJANA,**Mestni trg št. 19.****Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani**

„ Delniška glavnica 8.000.000 kron. „

2530

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

: vseh vrst po dnevnem kurzu. : : :

Moderna ročna dela in materijal**M. DRENIK**

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Voznine — primerna darila
za neveste. — Predtiskarija.Vozenje na roke in stroj.
Plisiranje.

: Zaloga telovadnih oblek. :

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja:

172

Ambrožev trg št. 9.**Prodaja vina.**

Zadruga hrvatskih vinogradnikov v Zagrebu ima v svojih kletah 4000
hekto čistega, zajamčeno naravnega belega in rdečega vina, novega in
starega nudi po kakovosti hektoliter za ceno od 35 do 100 kron, stavljeno
na kolodvor Zagreb. Prodaja se od 100 litov naprej. Na vagone mnogo
ceneje. Vsa nadaljna navodila daje

ravnatelj. zadr. hrv. vinogradnikov v Zagrebu, Kukovičeva ul. 5.

V kavarni Krapš
se sprejme v kavarni izvožban
plačilni natak.

3180

Vsi odjemalci pišejo,
da je od vseh vrst

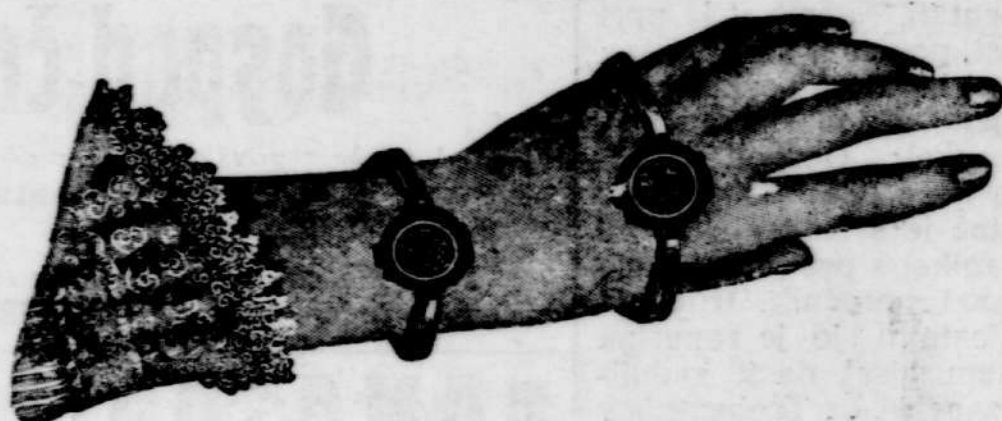
malinčevega sirupa

kar jih pride na trg, najboljši
oni lekarnarja Piccolija v Ljub-
ljani. — Poštni zavitek franko
voznina in zavoj K 5'60.

Razpošilja se tudi v sodih in
steriliziranih steklenicah po
1 kg. Naročila izvršuje

lekarnar Piccoli,
Ljubljana.

: Cenovniki gratis in franko. :

2623

Prva eksportna tvrdka**F. ČUDEN****Ljubljana 81 — Prešernova ulica 1.****Na prvi pogled**

spoznaš na prvi izdobjavi, da je blago
od prve ljubljanske trgovine z
urami, zlatnine, srebrnine, koder
kupiš najceneje in si najbolje
postrožen.

Predmeti poletne sezije so
žepne budilke, ure v zapetnicah,
manjetni gumbi, mod. zapone itd.

Tovarniška znamka**„UNION“.**

Tvrdka F. Čuden je samo Prešernova ulica 1
in že 10 let nima na Mestnem trgu podružnice.

Zahtevajte nov **cenik** zastoj.**Deček**

star 15 do 16 let, se sprejme z vso
oskrbo v trgovino z meš. blagom.

Kje, pove upravništvo »Slov.
Naroda«.

3104

Kmetovalci!**Superfosfati**

so v ceni precej znižani.

Dokazano najučinkovitej-
še, najcenejše nadome-
stilo za fosforjevo kislino

za vse vrste zemlje in
vse vrste sadežev,

prekašajo po zanesljivem, hitrem
učinku vsa druga priporočena
gnojila s fosforjevo kislino.
Amonijakovi, kalijevi, solitrovi
superfosfati najcenejša, najdo-
nosnejša gnojila dobavljajo vse
tvornice umetnih gnojil, kupče-
valci in kmetijska društva.

Centralna pisarna: 7

Ludvik Fortner, Praga, Pílkopy 17.

Vojaški trpežni čevlji se dobe
v zalogi tovarne

Peter Kozina & Ko.

Enotne cene K 14.—, 17.—, 20.—.
Nepremočljivo (Waterproof) usnje
K 24.—, 26.—.

Ljubljana, Breg 20.**Mestna hranilnica ljubljanska****Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.****Največja slovenska hranilnica!**

Denarnega prometa koncem leta 1913 K 700.000.000.—

Vlog koncem junija 1914 nad „ 45.100.000.—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %brez odbitka. Hranilnica je **popolnoma varna** instoji pod kotrolo **a. kr. deželne vlade.**

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopa proti 5% obrestim in najmanj 1% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.